

ВЗАЄМОВІДНОСИНИ УКРАЇНИ ТА ЄС: СОЦІАЛЬНИЙ АСПЕКТ

Відносини Україна-ЄС – це двосторонні відносини між Україною та ЄС у галузі міжнародної політики, економіки, освіти, науки, культури. Європейський Союз є політичним, економічним і культурним об'єднанням з ознаками конфедерації, до якого входять 27 європейських держав з населенням понад 507 млн осіб [1].

Намір України розбудувати відносини з ЄС на принципах інтеграції був вперше проголошений у Постанові Верховної Ради України від 2 липня 1993 року «Про основні напрями зовнішньої політики України». У документі закріплювалося, що «перспективною метою української зовнішньої політики є членство України в Європейських Співтовариствах за умови, що це не шкодитиме її національним інтересам. З метою підтримання стабільних відносин з Європейськими Співтовариствами Україна підпише Угоду про партнерство і співробітництво, реалізація якої стане першим етапом просування до асоційованого, а згодом – до повного її членства у цій організації».

Відносини між Україною та Європейським Союзом були започатковані в грудні 1991 року, коли Міністр закордонних справ Нідерландів, як представник головної в ЄС країни, у своєму листі від імені Євросоюзу офіційно визнав незалежність України [2].

Для набуття членства в ЄС потрібна згода всіх країн членів. Деякі політики в ЄС мають сумніви щодо можливого членства України. В 2002 році Комісар з Розширення ЄС сказав, що «європейська перспектива для України не означає обов'язково членство у найближчі 10–20 років, хоча це можливо».

13 січня 2005 року Європарламент майже одногосно прийняв постанову про наміри Європарламенту щодо наближення позицій з Україною щодо членства. Єврокомісія відзначає, що, хоча ще має пройти певний підготовчий період, прийняття нових членів не виключено. На що президент Ющенко відповів про свої наміри подати заявку на членство «у близькому майбутньому».

Декілька впливових в ЄС лідерів в той час виказали підтримку покращенню зв'язків з Україною. Зокрема міністр закордонних справ Польщі 21 березня 2005 року заявив, що Польща за будь-яких

умов буде підтримувати євро інтеграційні прагнення України. Зокрема він сказав: «На даному етапі ми маємо концентруватися на конкретних кроках кооперації замість порожніх розмов про загальноєвропейську кооперацію». Три дні по тому опитування у шести найбільших країнах ЄС показало прихильність громадян ЄС до прийняття України у майбутньому як повноцінного члена [1].

Для України європейська інтеграція – це шлях модернізації економіки, подолання технологічної відсталості, залучення іноземних інвестицій і новітніх технологій, створення нових робочих місць, підвищення конкурентоспроможності вітчизняного товаровиробника, вихід на світові ринки, насамперед на ринок ЄС. Як невід’ємна частина Європи Україна орієнтується на діючу в провідних європейських країнах модель соціально-економічного розвитку.

Політичні переваги інтеграції України у ЄС пов’язані зі створенням надійних механізмів політичної стабільності, демократії та безпеки. Зближення з ЄС є гарантією, а виконання його вимог – інструментом розбудови демократичних інституцій в Україні. Крім того, членство у ЄС відкриє шлях до колективних структур спільної безпеки Євросоюзу, забезпечить ефективнішу координацію дій з європейськими державами у сфері контролю за експортом і нерозповсюдження зброї масового знищення, дасть змогу активізувати співробітництво в боротьбі з тероризмом, організованою злочинністю, контрабандою, нелегальною міграцією, наркобізнесом тощо [3].

Угода про асоціацію та глибоку й всеосяжну зону вільної торгівлі, яка була підписана у 2014 році, є основним інструментом зближення України та Євросоюзу, сприяючи розвитку тісніших політичних відносин, сильніших економічних взаємозв’язків та поважного ставлення до спільних цінностей. Україна продовжує реалізовувати амбіційну програму реформ з метою стимулювання економічного зростання та покращення рівня життя її громадян. До пріоритетних реформ належать: протидія корупції, реформування судової системи, конституційна та виборча реформи, покращення бізнес-клімату й підвищення рівня енергоефективності, а також реформа державного управління та децентралізація. З 2014 року ЄС та фінансові інституції виділили понад 15 млрд євро у вигляді грантів та кредитів з метою підтримки реформ, висунувши умову щодо забезпечення їхнього прогресу [4].

Джерела:

1. Україна і Європейський Союз URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Україна_і_Європейський_Союз.
2. Історія відносин Україна – ЄС. URL: <https://mfa.gov.ua/yevropejska-integraciya/vidnosini-ukrayina-yes/istoriya-vidnosin-ukrayina-yes>.
3. Нагірняк А. Соціально-економічний аспект євроінтеграції України. *Lviv Polytechnic National University Institutional Repository*. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/28242/1/029-137-142.pdf>.
4. Відносини між ЄС та Україною у фактах та цифрах. URL: <https://www.euneighbours.eu/uk/east/stay-informed/publications/vidnosini-mizh-es-ta-ukrainoyu-u-faktakh-ta-cifrah>.

Науковий керівник – к.філос.н. Гольд О.Ф.